

Załącznik
do Uchwały Nr .../.../22
Rady Miejskiej w Brusach
z dnia 30 listopada 2022 roku

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2023 ROK

Brusy, 30 listopada 2022

Podstawy prawne programu i jego komplementarność z innymi dokumentami strategicznymi:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 1119 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020r., poz.2050 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021r., poz.1249),
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 2268 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2022r., poz. 559 ze zm.),
6. Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r. (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 1608),
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r., Nr 209, poz. 1245),
8. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 z dnia 30 marca 2016 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 642),
9. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2021-2030 oraz Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2030 przyjęte Uchwałą Nr 524/XLI/22 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 marca 2022r.,
10. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Brusy na lata 2021-2030 przyjęta Uchwałą Nr XXX/234/21 Rady Miejskiej w Brusach z dnia 30 listopada 2021 roku.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok jest podstawowym dokumentem określającym lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień. Wyznacza on zakres i formę realizacji na terenie miasta i gminy Brusy działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

Powyższy program ma na celu stworzenie spójnego systemu działań naprawczych oraz profilaktyki uzależnień i problemów społecznych z nimi związanych, a także zmniejszenie skali tych zjawisk – również wśród dzieci i młodzieży.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok ma charakter dokumentu rocznego. Planowane w nim działania oparte są na podstawach finansowych określonych w przyjętym na dany rok budżecie Gminy Brusy oraz bazuje w realnie podejmowanych działaniach i na istniejącej infrastrukturze organizacji i podmiotów, które w okresie danego roku są w stanie zapewnić realizację przyjętych zadań i priorytetów. Roczna perspektywa zadań powoduje, że większość z nich jest kontynuacją z lat poprzednich, szczególnie jeśli są adresowane do szerokiego grona odbiorców. Przykładem takich działań są: utrzymanie działalności punktu konsultacyjnego, utrzymanie świetlicy opiekuńczo-specjalistycznej lub organizacja gminnej imprezy profilaktycznej z okazji Dnia Dziecka.

Koordynatorem całego programu i bezpośrednim realizatorem większości ujętych w nim zadań jest Pełnomocnik Burmistrza ds. profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Wyjątkiem są zadania realizowane przez placówkę wsparcia dziennego – świetlicę socjoterapeutyczną, która funkcjonuje w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach.

I. Wstęp

Problematyka nadużywania alkoholu, używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych pozostaje przedmiotem szczególnej uwagi ze strony organów administracji rządowej i samorządowej ze względu na negatywne, rozległe, długofalowe i dotkliwe konsekwencje dla jednostek, jak i ogółu społeczeństwa.

Przeciwdziałanie destrukcyjnemu wpływowi tych substancji i uzależnień, przede wszystkim w zakresie oddziaływania na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin, szkód społecznych tj. przestępczości, ubóstwu, przemocy w rodzinie, wypadków drogowych, chorób, zobowiązuje samorządy do prowadzenia wzmożonych działań profilaktycznych i niwelujących negatywne skutki.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok łączy szeroki zakres działań profilaktycznych z obszaru uzależnień, realizowany dotychczas na podstawie przepisów kilku ustaw, różnych źródeł i poziomów finansowania (przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym). Analizujemy w nim jak szybciej, skuteczniej i efektywniej pomagać rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia. Z kolei pomoc, to nie tylko minimalizowanie ich skutków, ale przede wszystkim zapobieganie, czyli edukowanie, uświadamianie, wskazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, konfliktowymi. Pomagać - to również podejmować działania polegające na kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, uczyć umiejętności mówienia „nie” wszelkim używkom, niezależnie od presji otoczenia.

Program skierowany jest do mieszkańców miasta i gminy Brusy: dzieci, młodzieży, ich rodziców, opiekunów, osób zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych oraz członków ich rodzin, nauczycieli, pedagogów i specjalistów z zakresu problematyki uzależnień.

II. Diagnoza problemu uzależnień u na terenie miasta i gminy Brusy

Bardzo ważne w planowaniu i realizacji działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień jest dokładne rozpoznawanie problemów na terenie miasta i gminy, zachowań związanych z: konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego szeroko pojętymi uzależnieniami oraz stosowaniem środków psychoaktywnych.

Analiza wartości sprzedaży napojów alkoholowych w latach poprzednich, pomimo zmniejszania się liczby punktów sprzedaży, pokazuje wzrost w zakresie poziomu jego konsumpcji.

Wartość sprzedaży

	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.
do 4,5% oraz piwa	7.085.539,74	7.500.443,72	8.313.947,37	7.885.987,13	8.956.184,31	8.189.305,16
powyżej 4,5% do 18%	538.311,87	646.935,86	808.443,48	858.752,76	1.002.356,07	1.074.846,36
powyżej 18%	3.032.167,19	3.776.733,19	4.128.145,35	4.395.106,73	5.410.915,42	5.921.932,15
Razem	10.656.018,8 0	11.924.112,77	13.250.536,35	13.139.846,62	15.369.455,80	15.186.083,67

Liczba zezwoleń

	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.
do 4,5% oraz piwa	60	60	52	53	51	52
powyżej 4,5% do 18%	37	38	35	36	35	37
powyżej 18%	36	35	35	36	37	37
Razem	133	133	122	125	123	126

Skalę problemów społecznych miasta i gminy Brusy związanych z nadużywaniem alkoholu oraz stosowaniem środków psychoaktywnych przez mieszkańców zobrazują poniżej

przedstawione dane instytucji prowadzących działania w sferze przeciwdziałania uzależnieniom.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach (GKRPA)

Do jednego z głównych zadań gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należy podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Polskie ustawodawstwo mówi o zobowiązaniu do leczenia odwykowego, a więc nie ma to charakteru przymusu w sensie prawnym.

Z prowadzonej ewidencji wynika, że w 2018 roku GKRPA prowadziła 55 postępowań związanych z nadużywaniem alkoholu. W tym okresie do komisji wpłynęły 32 wnioski wszczynające nową procedurę (z Zespołu Interdyscyplinarnego – 7, od rodziny – 6, z policji – 12, od kuratora zawodowego – 7). Łącznie do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowano 19 wniosków. Ilość wydanych postanowień dot. zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Brusach – łącznie 48 (stałych) w tym: 41 dla placówek handlowych oraz 7 dla placówek gastronomicznych.

W 2019 roku GKRPA rozpatrywała 47 spraw związanych z nadużywaniem alkoholu. W tym okresie do komisji wpłynęło 19 wniosków wszczynających nową procedurę (z Zespołu Interdyscyplinarnego – 3, od rodziny – 8, z policji – 4, od kuratora zawodowego – 3, od pracownika socjalnego - 1). Łącznie do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowano 20 wniosków, 2 dodatkowo 2 wnioski skierowano w związku ze zmianą sposobu leczenia. Ilość wydanych postanowień dot. zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Brusach to łącznie 35 (stałych) w tym: 25 dla placówek handlowych oraz 10 dla placówek gastronomicznych. Przeprowadzono 24 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W 2020 roku GKRPA analizowała 37 spraw związanych z nadużywaniem alkoholu. W tym okresie do komisji wpłynęły 22 wnioski wszczynające nową procedurę (z Zespołu Interdyscyplinarnego – 4, od rodziny – 7, z policji – 9 (w tym 2 w toku rozpoczętej w 2020 roku procedury), od kuratora zawodowego – 2). Łącznie do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowano 10 wniosków.

Ilość wydanych postanowień dot. zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Brusach – łącznie 39 (stałych) w tym: 37 dla placówek handlowych oraz 2 dla placówek gastronomicznych. Przeprowadzono 4 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych (3 placówki handlowe i 1 placówka gastronomiczna).

W 2021 roku GKRPA zajmowała się łącznie 34 sprawami związanymi z nadużywaniem alkoholu. W tym okresie do komisji wpłynęły 23 wnioski wszczynające nową procedurę (z Zespołu Interdyscyplinarnego – 4, od rodziny – 2, z policji – 12, od kuratora zawodowego – 5). Łącznie do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowano 15 wniosków (w 9 przypadkach wnioski dotyczyły postępowań rozpoczętych w 2021 roku).

Ilość wydanych postanowień dot. zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałą Rady Miejskiej w Brusach – łącznie 11 (stałych) w tym: 8 dla placówek handlowych oraz 2 dla placówek gastronomicznych. W 2021 roku nie prowadzono kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W okresie styczeń – wrzesień 2022 roku GKRPA zajmowała się łącznie 32 sprawami związanymi z nadużywaniem alkoholu. W tym okresie do komisji wpłynęło 16 wniosków wszczynających nową procedurę (z Zespołu Interdyscyplinarnego – 3, od rodziny – 5, z policji – 7, od kuratora zawodowego – 1). Łącznie do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowano 16 wniosków (w 9 przypadkach wnioski dotyczyły postępowań rozpoczętych w 2022 roku).

2. Punkt konsultacyjny w Brusach

Zakres działalności Punktu:

- *postępowanie diagnostyczne, polegające na rozpoznaniu sytuacji psychospołecznej, medycznej, prawnej klienta oraz ustalenie skutecznych sposobów pomocy,*
- *poradnictwo psychologiczne i prawne dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, w tym rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,*
- *wszechstronna informacja na temat mechanizmów powstawania uzależnień oraz możliwości i dostępnych form terapii,*
- *dostarczanie informacji o dostępnych miejscach pomocy i kompetencji poszczególnych służb*

i instytucji, które mogą się włączyć w systemową pomoc dla rodziny,

- *motywowanie i kierowanie do leczenia,*
- *udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i członkom ich rodzin,*
- *propagowanie zdrowego trybu życia.*

W Punkcie konsultacyjnym pracuje 5 specjalistów: 2 psychologów, 2 terapeutów ds. uzależnień oraz 1 radca prawny.

W 2018 roku udzielili oni łącznie 770- osobo/porad indywidualnych (290 osobo/porad udzielili psychologzy, 379 osobo/porad - terapeuci ds. uzależnień oraz 101 osobo/porad - radca prawny).

W 2019 roku, Punkt udzielił łącznie 974- osobo/porad indywidualnych (460 osobo/porad udzielili psychologzy, 428 osobo/porad - terapeuci ds. uzależnień oraz 86 osobo/porad - radca prawny).

W 2020 roku, specjaliści zapewnili łącznie 1.428- osobo/porad indywidualnych (752 osobo/porad udzielili psychologzy, 571 osobo/porad - terapeuci ds. uzależnień oraz 105 osobo/porad - radca prawny).

W 2021 roku udzielili oni łącznie 1.241- osobo/porad indywidualnych 670 osobo/porad udzielili psychologzy, 452 osobo/porad - terapeuci ds. uzależnień oraz 119 osobo/porad - radca prawny).

Przez 9 miesięcy 2022 roku, specjaliści zapewnili łącznie 965- osobo/porad indywidualnych (499 osobo/porad udzielili psychologzy, 407 osobo/porad - terapeuci ds. uzależnień oraz 59 osobo/porad - radca prawny).

Najczęściej zgłaszanym problemem przez osoby korzystające z porad psychologa są stany depresyjne, autoagresja (gł. samookaleczania wśród dzieci i młodzieży lub przeżycia traumatyczne), a także uzależnienia behawioralne - w szczególności sieciorolizm (uzależnienie od komputera i Internetu). Pomocy psychologicznej oczekują także członkowie

rodzin nadużywających alkohol. Natomiast z porad terapeutów w przeważającej większości korzystają osoby uzależnione oraz współuzależnione. Z porad prawnych korzystają najczęściej członkowie rodzin borykających się z uzależnieniem oraz osoby wobec których istnieje podejrzenie, że dotknięte zostały zjawiskiem przemocy w rodzinie.

3. Zespół interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie (ZI)

Działający przy Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brusach, Zespół Interdyscyplinarny koncentruje swe zadania głównie wokół integrowania i koordynowanie działań podmiotów uprawnionych do interwencji i pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz specjalistów działających w tej dziedzinie.

W 2018r. roku Zespół pracował z 40 rodzinami - wśród nich były 22 rodziny, z którymi rozpoczęto pracę pierwszorazowo w 2018 roku. W wymienionym okresie do Zespołu wpłynęły 34 Niebieskie Karty (NK), w tym 10 w toku trwającej już procedury. W 36 przypadkach podejrzenie istnienia przemocy w rodzinie powiązane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

W 2019r. roku pomocą Zespołu objęto 44 rodziny - wśród nich było 27 rodzin, z którymi rozpoczęto pracę na nowo w 2019 roku. W wymienionym okresie do Zespołu wpłynęło 47 NK, w tym 17 w toku trwającej procedury. W 22 przypadkach podejrzenie istnienia przemocy w rodzinie powiązane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

W 2020r. roku Zespół sprawował nadzór nad 51 rodzinami - wśród nich było 25 rodzin, z którymi rozpoczęto pracę na nowo w 2020 roku. W wymienionym okresie do Zespołu wpłynęło 47 NK, w tym 13 w toku trwającej procedury. W 42 przypadkach podejrzenie istnienia przemocy w rodzinie powiązane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

W 2021 roku Zespół pracował z 50 rodzinami - wśród nich jest 26 rodzin, z którymi rozpoczęto pracę w 2021 roku. Do Zespołu wpłynęły 42 NK, w tym 16 w toku trwającej procedury. W 18 rodzinach (w których prace rozpoczęto w 2021 roku) podejrzenie istnienia przemocy w rodzinie powiązane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

W okresie styczeń – wrzesień 2022 roku Zespół pracował z 36 rodzinami - wśród nich jest 16 rodzin, z którymi rozpoczęto pracę w 2022 roku. Do Zespołu wpłynęło 19 NK, w tym

3 w toku trwającej procedury. W 9 rodzinach (w których prace rozpoczęto w 2022 roku) podejrzenie istnienia przemocy w rodzinie powiązane było z podejrzeniem nadużywania alkoholu.

Powyższe dane statystyczne lokalne poświadczają opracowania naukowe mówiące o związku alkoholu i przemocy w rodzinie. Uzależnienie od alkoholu zwiększa ryzyko wystąpienia przemocy domowej. Nie oznacza to jednak, że nadużywanie stanowi jej przyczynę. Bezpośrednią przyczyną przemocy jest bowiem agresja, a zachowania agresywne są uwarunkowane czynnikami biologicznymi, społecznymi, psychologicznymi czy kulturowymi

Alkohol może pobudzać agresję lub przemoc przez zakłócenie normalnej pracy mózgu. Prace badawcze potwierdzają wzrost agresywności w miarę wzrostu ilości spożytego alkoholu. Zarówno spożycie alkoholu, jak i przemoc są powszechnymi zjawiskami w naszym społeczeństwie, pomiędzy nimi istnieje wiele związków, a podejmowanie działań interdyscyplinarnych może ograniczyć w znacznej mierze skalę zachowań dysfunkcyjnych.

4. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brusach (MGOPS)

Zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. - pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pracownicy socjalni Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach (MGOPS) w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, często także dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami.

Zapotrzebowanie na pomoc finansową MGOPS ulega zmniejszeniu w stosunku do lat ubiegłych. Zwiększa się natomiast zapotrzebowanie na świadczenia w zakresie pracy socjalnej, co obrazuje poniższa tabelka.

Pomoc udzielana przez MGOPS na przestrzeni ostatnich lat:

liczba osób/rodzin	2017	2018	2019	2020	2021
świadczenia pieniężne	219	714	227	198	148
świadczenia niepieniężne	686	1.432	206	172	143
wsparcie w postaci pracy socjalnej	41	76	95	112	110

Główne powody przyznania pomocy społecznej to:

liczba rodzin	2017	2018	2019	2020	2021
niepełnosprawność	143	129	111	99	87
bezrobocie	129	95	79	75	66
ubóstwo	271	241	172	137	109
bezzadność opiekuńczo-wychowawcza	7	7	3	4	3
długotrwała lub ciężka choroba	45	40	41	48	43
alkoholizm	10	5	9	9	5
przemoc w rodzinie	0	1	2	4	4
Inne:	1.337	283	156	106	79
	(w tym 268 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, 4 – z powodu bezdomności, 90 - zdarzenie losowe, 975 – klęska żywiołowa)	(w tym 244 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, 4 – z powodu bezdomności, 35 – zdarzenia losowe)	(w tym 145 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, 4 – z powodu bezdomności, 2 – zdarzenia losowe, 4-klęska żywiołowa lub ekologiczna, 1-trudność w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego)	(w tym 97 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, 5 – z powodu bezdomności, 3 – zdarzenia losowe, 1-trudność w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego)	(w tym 73 z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, 4 – z powodu bezdomności, 1 – narkomania, 1 – sytuacja kryzysowa)

5. Posterunek Policji w Brusach

Podejmując działania na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii nie można pominąć roli Policji, która jest zobowiązana do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania porządku publicznego.

Policja informuje, że w 2019 roku do Izb Wytrzeźwień KPP w Chojnicach i innych, celem wytrzeźwienia, przewieziono 16 osób. W 2020 roku do Izb Wytrzeźwień KPP w Chojnicach i innych, celem wytrzeźwienia, przewieziono o połowę mniej, czyli 8 osób, natomiast w 2021 roku - 7 osób. Z kolei w okresie styczeń –wrzesień 2022 roku aż 34 osób.

Przy wykorzystaniu narkotestów, zakupionych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, funkcjonariusze Posterunku Policji w Brusach przebadali na zawartość w organizmie środków odurzających w 2017 roku – 20 osób (zatrzymano 5 sprawców posiadających środki odurzające), w 2018 roku – 22 osoby (zatrzymano 4 sprawców).

W grudniu 2018 roku zakupiono po raz kolejny narkotesty. Tym razem w ilości 40 szt. za kwotę 2.417,49 zł. Ich zakup był elementem działań profilaktycznych /lokalnej kampanii w zakresie przeciwdziałania narkomanii prowadzonej we współpracy z Posterunkiem Policji w Brusach. Przy użyciu tych narkotestów w 2019 roku przebadano 18 osób (zatrzymano 11 sprawców posiadających środki odurzające), w 2020 roku – 20 osób (zatrzymano 1 sprawcę). W 2021 roku przebadano 25 osób (zatrzymano 5 sprawców). U 22 osób ujawniono posiadanie środków odurzających. W okresie styczeń – wrzesień 2022 roku przebadano 5 osób (2 z nich znajdowało się pod wpływem środków odurzających).

Szczegółowe dane w tym zakresie obrazuje poniższe zestawienie:

	2019 rok	2020	2021	I-IX 2022
Przewieziono do Izby Wytrzeźwień KPP w Chojnicach i innych, celem wytrzeźwienia	16	8	7	34
Nieletni znajdujący się pod wpływem alkoholu, których	5	2	0	0

odebrali rodzice lub opiekunowie z Posterunku Policji w Brusach				
Nieletni znajdujący się pod wpływem alkoholu, których przewieziono do szpitala	0	1	2	0
Przestępstwa kryminalne	201	178	184	89
Zatrzymanie osób kierujących pojazdami na drodze publicznej <u>w stanie nietrzeźwości,</u> w tym:	51	26	17	10
- <i>kierującymi pojazdami mechanicznymi dwuśladowymi</i>	29	23	15	10
- <i>motorowerami</i>	9	3	2	0
Ilość osób przebadanych na zawartość w organizmie środków odurzających	18	20	25	5
Ilość osób zatrzymanych pod wpływem środków odurzających	11	1	5	2

III. Ograniczenie dostępności napojów alkoholowych

Do kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi zobowiązany jest burmistrz w związku z wydanymi zezwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych oraz gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gmina realizuje politykę ograniczania dostępności do napojów alkoholowych m.in. poprzez kontrolowanie punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez upoważnionych przez Burmistrza Brus członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników Urzędu Miejskiego w Brusach, pod kątem przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określonych w art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2017 roku kontrole przeprowadzono w 21 placówkach handlu detalicznego oraz 2 placówkach gastronomicznych. W 2018 roku kontrole przeprowadzono w 20 placówkach handlu detalicznego oraz 4 placówkach gastronomicznych. W 2019 roku

przeprowadzono 24 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w 19 placówkach handlu detalicznego oraz 5 placówkach gastronomicznych). W 2020 roku, ze względu na pandemię przeprowadzono jedynie 4 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych (3 w placówkach handlu detalicznego oraz 1 w placówce gastronomicznej). W 2021 roku kontroli również nie prowadzono. W bieżącym roku (do końca października) przeprowadzono z kolei 10 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w 9 placówkach handlu detalicznego oraz 1 placówce gastronomicznej).

Rada Miejska w Brusach, uchwałą Nr XXX/271/18 z dnia 7 września 2018 roku ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wskazania miejsc publicznych stanowiących odstępstwo od zakazu ich spożywania.

Ustalone limity są niższe od dotychczasowych i przedstawiają się następująco:

	Maksymalna liczba zezwoleń na terenie miasta i gminy Brusy przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	Maksymalna liczba zezwoleń na terenie miasta i gminy Brusy przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	17	55
powyżej 4,5% do 18 zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	15	45
powyżej 18% zawartości alkoholu	15	45

Uchwała wyklucza usytuowanie punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych bliżej niż 20 metrów od szkół, zakładów lub placówek oświatowo-wychowawczych, kościołów i cmentarzy. Natomiast odstępstwo od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych stanowią budynki świetlic wiejskich z bezpośrednim obrębem lub inne miejsca stanowiące mienie gminne - w czasie trwania ich wynajmu lub użyczenia oraz place i inne miejsca stanowiące mienie gminne - podczas odbywających się na nich imprezach plenerowych organizowanych przez Gminę Brusy, Sołtysa lub Radę Sołecką.

Aktualnie, tj. na dzień 30 września 2022 roku na terenie gminy Brusy ważnych jest 108 zezwoleń stałych, w tym:

- 45 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alk. do 4,5% oraz piwa (detal - 37, gastronomia – 8),
- 30 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alk. powyżej 4,5% do 18% (detal – 26, gastronomia – 4),
- 33 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alk. powyżej 18% (detal – 29, gastronomia - 4).

IV. Cele Programu

Nadrzędnym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cele szczegółowe to:

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy osobom w trudnej sytuacji życiowej, uzależnionym.
2. Zwiększenie dostępności do instytucji wspomagających proces leczenia oraz rehabilitacji osób nadużywających substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin.
3. Redukcja szkód spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych.
4. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej co do skutków używania substancji psychoaktywnych.
5. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników instytucji wchodzących w skład zespołów do działań interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy.

V. Zadania do realizacji

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej – a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Środki finansowe potrzebne do realizacji zadania – 337.025,00 zł

Termin realizacji zadania – na bieżąco w ciągu roku.

Sposób realizacji zadania	Szacunkowy koszt
Dofinansowanie w placówkach leczniczych programów ponadpodstawowych (placówki leczenia uzależnień), wdrażania do systemu ochrony zdrowia metod wczesnej diagnozy i interwencji, itp.	1.000,00 zł
Zabezpieczenie ciągłości funkcjonowania Punktu konsultacyjnego i realizacji prac w zakresie motywowania i informowania o możliwości podjęcia leczenia, udzielanie wsparcia osobom i ich rodzinom po zakończonym leczeniu oraz podejmowanie, wspólnie z Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brusach, interwencji w zakresie przemocy domowej /wynagrodzenie specjalistów/.	106.548,00 zł
<i>(Szacunkowo: terapeuci - 10 godz./tyg., psycholodzy - 14 godz./tyg., radca prawny - 2 godz./tyg.)</i>	
Finansowanie doposażenia Punktu konsultacyjnego w pomoce i sprzęt, w tym m.in. dydaktyczny niezbędny do realizacji zadań, zakup art. spożywczych (m.in. alkomat, ustniki, naczynia, art. spożywcze, drobne art. biurowe, art. papiernicze, itp.)	1.000,00 zł
Zakup/prenumerata i dystrybucja publikacji, materiałów edukacyjnych, informatycznych na potrzeby Punktu konsultacyjnego (ulotki, informatory, itp.)	500,00 zł
Podnoszenie kompetencji osób dyżurujących w Punkcie konsultacyjnym	600,00 zł
Podtrzymywanie współpracy służb - Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach, kuratorów sądowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.	500,00 zł
Dofinansowanie funkcjonowania placówki wsparcia dziennego – świetlicy socjoterapeutycznej (dofinansowanie obejmuje bieżące utrzymanie placówki, wynagrodzenia kadry, realizację programów/działań profilaktycznych w ramach pracy opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnej placówki).	226.877,00 zł
<i>Placówka wsparcia dziennego – świetlica socjoterapeutyczna funkcjonuje w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brusach.</i>	

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów/szkożeń i liczba osób w nich uczestniczących, liczba udzielonych porad/konsultacji w Punkcie konsultacyjnym, liczba procedur samopomocowych, liczba spotkań służb, liczba funkcjonujących placówek wsparcia dziennego, liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem placówki.

Zadanie 2

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień mieszkańców (alkohol, narkotyki, uzależnienia behawioralne) ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży jak również przeciwdziałanie przemocy

Środki finansowe potrzebne do realizacji zadania – 106.575,00 zł

Termin realizacji zadania – na bieżąco w ciągu roku.

Sposób realizacji zadania	Szacunkowy koszt
Zwiększenie dostępności i jakości szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych (w szczególności rekomendowane programy profilaktyczne) oraz wspomaganie kształcenia w dziedzinie profilaktyki wychowawców, nauczycieli, pedagogów, rodziców, pracowników socjalnych, policjantów, itp., w tym prowadzenie diagnozy lokalnych zagrożeń.	17.000,00 zł
Organizowanie i wspieranie działań służących rekreacji i zabawie dzieci i młodzieży bez alkoholu, w tym współorganizacja dla dzieci i młodzieży z terenu miasta i gminy Brusy, festynów i pikników profilaktycznych, które promują zdrowy styl życia, abstynencję i trzeźwość zasięg gminny, w tym w ramach szkolnych programów profilaktycznych).	32.500,00 zł
Organizacja wypoczynku letniego dla uczestników placówki wsparcia dziennego – świetlicy socjoterapeutycznej (w tym objętych wsparciem placówki w ramach współpracy z Punktem konsultacyjnym, GKRPA oraz ZI).	40.000,00 zł
Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych realizowanych przez szkoły oraz środowiskowych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta i gminy Brusy jako elementu działań profilaktycznych.	10.000,00 zł
Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, w tym udział Gminy Brusy w kampaniach społecznych (np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, kampanie z zakresu zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym organizacja konkurów profilaktycznych itp.).	6.000,00 zł
Prowadzenie działalności informacyjnej o ofercie pomocy i podejmowanych działaniach na terenie miasta i gminy Brusy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień	W ramach bieżącej działalności GKRPA oraz PAN
Zapewnienie materiałów na prowadzenie działalności profilaktycznej, dystrybucja publikacji edukacyjnych w środowisku szkolnym, świetlicach, bibliotekach i itp.	1.075,00 zł

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba przeprowadzonych kampanii, liczba przeprowadzonych zajęć dla dzieci i młodzieży, liczba zorganizowanych/ współorganizowanych imprez profilaktycznych, liczba zorganizowanych pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz liczba osób w nich uczestniczących, ilość rozdyskrebowanych materiałów informacyjnych.

Zadanie 3

Kontynuowanie prac Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach

Środki finansowe potrzebne do realizacji zadania – 55.068,00 zł

Termin realizacji zadania – na bieżąco w ciągu roku.

Sposób realizacji zadania	Szacunkowy koszt
Przeprowadzanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, w tym prowadzenie rozmów interwencyjno – motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc do podjęcia leczenia.	27.500,00 zł
Udział przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Brusy i jego grupach roboczych.	
Monitorowanie zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz prowadzenie kontroli przestrzegania warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	
Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	
Przygotowanie dokumentacji związanej z wdrażaniem procedury zobowiązania do leczenia odwykowego osób nadużywających alkohol (koszty biegłych sądowych oraz opłaty za wnioski, w tym doręczeń komorniczych).	20.000,00 zł

Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, nauczycieli, pracowników socjalnych, kuratorów, policjantów, sprzedawców, właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, itp.	3.400,00 zł
Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach z instytucjami, stowarzyszeniami i innymi ruchami abstynenckimi obejmująca m.in. obszar trzeźwościowy, pomocowy i integracyjny, w tym organizacja wyjazdów trzeźwościowych	4.168,00 zł
Realizacja kampanii profilaktycznych oraz inicjowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień.	W ramach bieżącej działalności GKRPA oraz PAN
Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach z podmiotami podejmującymi inicjatywy dotyczące ograniczania dostępności alkoholu i przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi na terenie miasta i gminy Brusy, a także przeciwdziałanie nietrzeźwości na drogach.	

Wskaźniki: liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjno-motywacyjnych, liczba wniosków skierowanych do Komisji wobec osób nadużywających alkoholu, liczba prowadzonych przez Komisję spraw, w tym wniosków złożonych do Sądu w związku wdrażaniem procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, liczba grup/ osób objętych współpracą GKRPA w obszarze trzeźwościowym, pomocowym lub integracyjnym, , liczba zorganizowanych szkoleń i osób w nich uczestniczących, ilość przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, ilość wydanych opinii dot. lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brusach :

1. Maksymalne wynagrodzenie miesięczne:

PRZEWODNICZĄCY – 450 ZŁ BRUTTO - przy wypracowaniu na rzecz Komisji co najmniej 6 godzin miesięcznie;

CZŁONEK - 300 ZŁ BRUTTO - przy wypracowaniu na rzecz Komisji co najmniej 4 godzin miesięcznie.

Ponadto przewiduje się dodatkowe wynagrodzenie za użycie własnego środka transportu w związku z czynnościami na rzecz pracy w GKRPA (*m.in. w związku z kontrolą punktów sprzedaży napojów alkoholowych, uczestnictwem w szkoleniach, itp.*). W skali roku wynagrodzenie roczne zaplanowano do kwoty 500 zł (łącznie na wszystkich członków Komisji) i naliczane będzie według następującej zasady: 1,00 zł brutto za 1 przejechany kilometr.

2. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest miesięczna karta pracy GKRPA potwierdzona:

- w przypadku członków – przez Przewodniczącego GKRPA,

- w przypadku Przewodniczącego - przez Pełnomocnika burmistrza ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

3. W przypadku niewypracowania przez członków GKRPA minimalnej ilości godzin, o których mowa w pkt. 1 wynagrodzenie nalicza się procentowo - minimalna jednostka rozliczeniowa wynosi 0,5 h.

3. Wypłata wynagrodzenia następować będzie do 15 dnia miesiąca po miesiącu, którego wynagrodzenie dotyczy.

VII. Przewidywane efekty realizacji Programu

1. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy Brusy wobec skutków używania środków psychoaktywnych i stosowania przemocy.

2. Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczaniem uzależnienia terenie gminy Brusy.

3. Udzielanie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.

4. Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnienia i współuzależnienia.

5. Wzrost kompetencji zawodowych pracowników instytucji wchodzących w skład zespołów do działań interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy.

VIII. Źródła finansowania programu

Finansowanie realizacji niniejszego programu będzie dokonywane ze środków pochodzących z następujących źródeł:

- opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż na terenie gminy Brusy podmioty gospodarcze – 359.320 zł,
- wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym – tzw. małpki”– 139.348 zł

Łączny plan wydatków na 2023 rok wynosi **498.668 zł.**